



RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA KASBIY KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH

Yodgorova Muazzam Alijon qizi

*Osiyo Xalqaro Universiteti MM1-TAT-24 guruh magistri, Qiziltepa tuman Ikkinchi-
son Politexnikumi "Maxsus fanlar" kafedrası o'qituvchisi.*

Ilmiy rahbar: Murodova Zarina Rashidovna

*Buxoro Muhandislik Texnologiyalari Instituti dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD)*

Annotatsiya: Mazkur tezisda zamonaviy raqamli texnologiyalar yordamida kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari, ularning o'qitish jarayoniga integratsiyasi, shuningdek, ta'lim sifati va mehnat bozoriga tayyor kadrlar yetkazib berishdagi roli tahlil qilinadi. Raqamli platformalar, sun'iy intellekt, interaktiv vositalar va masofaviy o'qitish texnologiyalari professional ko'nikmalarni shakllantirishda muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, kasbiy kompetentlik, raqamli ta'lim muhiti, zamonaviy ta'lim, interaktiv platformalar

Zamonaviy raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Xususan, kasbiy yo'nalishda tahsil olayotgan yoshlarning zamon talablari asosida bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishda raqamli vositalar muhim rol o'ynaydi.

Globalashuv va raqamlashtirish davrida har bir mutaxassisdan yuqori darajadagi kasbiy bilim va raqamli kompetentlik talab etilmoqda. Prezidentimiz Sh.M. Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Zamonaviy kasb va mutaxassisliklar uchun raqamli bilim va axborot texnologiyalari vositalarini egallash har bir yosh uchun muhim kasbiy mezon bo'lib bormoqda" [1].

Kasbiy kompetentlik tushunchasi

Kasbiy kompetentlik – bu nafaqat nazariy bilimlar, balki ularni amaliyotda qo'llay olish, muammolarni hal qilish, mustaqil qaror qabul qilish va zamonaviy texnologiyalar bilan ishlay olish qobiliyatidir. Raqamli texnologiyalar, xususan, onlayn platformalar (Google Classroom, Moodle, MS Teams), multimedia vositalari, simulyatorlar va interaktiv resurslar orqali o'quvchilar va o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligi sifatli tashkil etilmoqda [2,3].

Dunyo tajribasida, masalan, Buyuk Britaniya va AQSh ta'lim tizimlarida kompetentlik yondashuvi asosida ishlab chiqilgan raqamli ta'lim dasturlari aynan amaliy bilimga urg'u beradi [4].





MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

O'zbekiston tajribasida ham bu jarayon bosqichma-bosqich yo'lga qo'yilmoqda. TDPUda olib borilgan tajribalarda talabalar o'rtasida interaktiv platformalar asosida kasbiy vazifalarni bajarish natijasida ularda tanqidiy fikrlash va raqamli savodxonlik ortgani kuzatilgan.

Raqamli texnologiyalarning roli

Raqamli texnologiyalar, jumladan:

- Learning Management Systems (LMS)
- Virtual va aralash o'quv platformalar
- Simulyatsiyalar va VR texnologiyalar
- Mobil ilovalar va interaktiv dasturlar

nafaqat bilim olish, balki ularni mustahkamlash va amaliy jihatdan qo'llash imkonini ham yaratmoqda.

Amaliy misollar

- Tibbiyot yo'nalishida – 3D simulyatsiyalar orqali operatsiya qilish ko'nikmalari;
- Texnik ta'limda – AutoCAD, SolidWorks kabi dasturlar orqali loyihalash;
- Iqtisodiyot va menejmentda – Excel, Power BI kabi vositalar bilan tahliliy kompetensiyalarni shakllantirish.

Xulosa

Raqamli texnologiyalarning ta'limga integratsiyasi kasbiy kompetentlikni rivojlantirishda kuchli vosita bo'lib xizmat qilmoqda. Bu texnologiyalar yosh avlodni global mehnat bozoriga tayyorlashda va ularning raqobatbardoshligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Kasbiy kompetentligini rivojlantirishda bu vositalardan oqilona va tizimli foydalanish pedagogik jarayon sifatini oshirishga xizmat qiladi. Shu bois, ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni tizimli ravishda joriy qilish dolzarb vazifa bo'lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev, Sh.M. (2020). „Yangi O'zbekiston – taraqqiyot va ma'rifat yo'lida”. Toshkent: O'zbekiston.
2. Xoshimova, D.M. (2021). „Raqamli texnologiyalar asosida ta'lim jarayonini modernizatsiyalash”. Toshkent: TDPU.
3. Yuldashev, S.N. (2020). „Kasbiy kompetentlikni rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar”. Toshkent.
4. Selwyn, N. (2012). „Education and Technology: Key Issues and Debates”. London: Bloomsbury.

